

Energibrunnar och tunneldrivning ur ett miljörättslig perspektiv

den 25 oktober 2017

Advokaten Björn Hellman

tfn: 08-696 95 85/070-770 77 82

e-post: bjorn.hellman@adv-aberg.se

Utgångspunkter

- Anmälningsplikt och tillståndsplikt för energibrunnar
 - Var?
 - Hur sker prövningen?
 - Tidsgräns?
- Tillståndsplikt för "tunneldrivning" (d.v.s. grundvattenbortledning under anläggande och drift samt skyddsinfiltration)
 - Var?
 - Hur sker prövningen?
 - Skadereglering

Energibrunnar

9 kap. 6 § första punkten miljöbalken:

Regeringen får meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller anmälan har gjorts anlägga och driva (...) miljöfarlig verksamhet.

→ Miljöprövningsförrordningen (2013:251), MPF, och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, MHF.

Anmälningsplikten

21 kap. MPF:

16 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.110 gäller för värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt.

Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt. Förordning (2016:1188).

Anmälningsplikten

1 kap. 10 § MPF:

Om det i fråga om en verksamhet eller åtgärd som beskrivs i 2-32 kap. miljöprövningsförordningen anges att anmälningsplikt gäller, får verksamheten eller åtgärden inte bedrivas eller vidtas utan att vara anmäld till tillsynsmyndigheten. För sådana verksamheter och åtgärder anges uttrycket ”anmälningsplikt C”.

9 kap. 6 c § miljöbalken:

En anmälningspliktig verksamhet får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat.

Anmälningsplikten

- Bestämmelser om handläggningen finns i 22, 24-27 och 46 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1 kap. 13 § MPF).
- Prövningen sker mot 2 kap. miljöbalken.
- Ingen tidsgräns.

Tillståndsplikt

17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:

Det är förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Kommunen får föreskriva att det ska fordras tillstånd av nämnden för att inrätta en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.

Första stycket ska inte tillämpas på värmepumpsanläggning som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen. Förordning (2013:262).

Tillståndsplikt

- I ett beslut om tillstånd att inrätta en värmepumpsanläggning enligt 17 § MHF får den kommunala nämnden föreskriva att anordningen inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden (18 § MHF).
- Tillståndet gäller i fem år men förfaller om arbetet med anordningen eller anläggningen inte har påbörjats inom två år (19 § MHF).
- Ska märkas ut på särskild karta (43 § MHF).
- Prövningen sker mot 2 kap. miljöbalken.

Tunneldrivning

- Tillstånd enligt miljöbalken krävs för grundvattenbortledning under anläggande och drift jämte skyddsinfiltration
- Tillstånd söks vid mark- och miljödomstol
- S.k. "ansökningsmål"; domen får miljörättslig rättskraft (24 kap. 1 § MB)

Tunneldrivning

- Prövningen sker bl.a. enligt
 - 2 kap. miljöbalken
 - 6 kap. miljöbalken
 - 11 kap. miljöbalken
 - 31 kap. miljöbalken

Tunneldrivning

Något om prövningens krav på sökanden i förhållande till ägare av energibrunnar:

- Ingå i samrådskretsen
- Anges som sakägare
- Sökanden ska redovisa påverkan på energibrunnarna i miljökonsekvensbeskrivningen
- Förslag till skyddsåtgärder
- Förslag till ev. ersättning

Tunneldrivning

- Särskilt om ersättning:

Den som med stöd av tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken (...) vidtar en åtgärd som skadar annans egendom ska betala ersättning för vad som avstås eller skadas, om annat inte är särskilt föreskrivet. Ersättning ska betalas även för skada till följd av förbud mot fiske enligt 28 kap. 13 § miljöbalken.

Ersättning ska betalas endast för skador som kvarstår, sedan förebyggande eller avhjälpande åtgärder har utförts av tillståndshavaren (31 kap. 16 § miljöbalken).

- Prövotid? (22 kap. 17 § MB)
- Oförutsedd skada? (24 kap. 13 § MB)
- Rättegångskostnadsansvar (25 kap. 2 § MB)